

בש"פ 3523/14 - אברהם אילוז נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3523/14

לפני: כבוד השופט י' דנציגר

העורר: אברהם אילוז

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום
14.5.2014 במ"ת 8297-04-14 שניתנה על ידי כבוד
השופט נ' בן אור

תאריך הישיבה: כ"ב באייר תשע"ד (22.5.2014).

בשם העורר: עו"ד מיכאל עירוני

בשם המשיבה: עו"ד קרן רוט

החלטה

לפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטת נ' בן-אור) במ"ת 8297-04-14 מיום
14.5.2014 שלא לשחרר את העורר לחלופת מעצר.

1. כנגד העורר ואחיו הוגש כתב אישום בפרשה שעניינה סכסוך אלים בין שתי משפחות. בכתב האישום שהוגש נגד העורר ואחיו צוין כי בינם לבין בני משפחתו של ירון כהן קיים סכסוך קודם. ביום 21.3.2014 בשעה 17:15 לערך נסעו ירון כהן ובניו דניאל ומאור (גם כנגד שלושה אלו הוגש כתב אישום בפרשה זו) ברכבם מרחוב הר דולגין בשכונת הר חומה בירושלים לרחוב שמחת הכהן בשכונה. באות העת הגיעו העורר ואחיו לרחוב שמחת הכהן ברכבם כשהם נוסעים בניגוד לכיוון הנסיעה של הרכב בו נהג ירון כהן. העורר ואחיו ובני משפחת כהן עצרו את כלי הרכב שלהם במרחק של מטרים ספורים אחד מהאחר. אז יצאו העורר ואחיו ובני משפחת כהן מכלי הרכב כשכולם חמושים במוטות ברזל ובסכינים והחלו לתקוף האחד את השני.

2. העורר ואחיו דקרו את מאור ואת דניאל בצוותא חדא והכו אותם במוט ברזל. ירון ודניאל דקרו את העורר בצוותא חדא תוך שמאור מכה את אחיו של העורר במוט ברזל. עוד השליכו העורר ואחיו ובני משפחת כהן אבנים אחד לעבר השני ומאור ניפץ את השמשה הקדמית של הרכב בו נסעו העורר ואחיו. העורר ואחיו נכנסו לרכבם ותוך נסיעתם נתלה ירון על רכבם. כתוצאה ממעשיהם של העורר ואחיו נגרמו לירון חבלות בברכיו. למאור נגרמו שני פצעים פתוחים בראשו שנתפרו בסיכות תחת הרדמה מקומית וחתך עמוק בידו הימנית שהצריך תפירה. לדניאל נגרם פצע בראשו שנתפר בסיכות, חתך שטחי בצוואר באורך 2 ס"מ, חתך בכתף באורך 8 ס"מ וכן חתכים עמוקים בידו הימנית שגרמו לקרע בגידים והצריכו ניתוח. לעורר נגרמו חבלות ופציעות.

לפיכך, הואשמו העורר ואחיו בחבלה חמורה בנסיבות מחמירות (שתי עבירות) והחזקת סכין שלא כדין.

3. בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 10.4.2014 נקבע כי קיימות ראיות לכאורה ועילת מעצר כנגד העורר ואחיו. ערר על החלטה זו נדחה בהחלטת השופט רובינשטיין בבש"פ 2873/14. בית המשפט המחוזי מצא לנכון לבקש תסקיר מעצר בעניינו של העורר. לגבי אחיו, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, נוכח עברו הפלילי המכביד ובשים לב לעובדה כי שוחרר ממאסר אך לאחרונה וריצה עונשי מאסר ממושכים לרבות 12 שנים בגין ניסיון רצח. לעומת זאת, צוין כי עברו הפלילי של העורר אינו מכביד כמו זה של אחיו. בטעות ייחס בית המשפט המחוזי את נסיבותיו האישיות של אחיו של העורר לעורר עצמו כנימוק לעריכת תסקיר מעצר בעניינו. באשר לבני משפחת כהן, נקבע כי אין מדובר בהגנה עצמית וישנן ראיות לכאורה למיוחס להם ואף עילת מעצר נוכח מעשי האלימות הקשים. בעניינו של ירון כהן הורה בית המשפט על קיום דיון לצורך שמיעת טענות הסנגור באשר לראיות לכאורה. באשר לבניו של ירון כהן נקבע כי נוכח העובדה שמדובר בצעירים ילידי 1994-1995 שאין להם הרשעות קודמות, הגם שנגד כל אחד מהם תלוי ועומד כתב אישום בבית משפט השלום בירושלים בעבירות רכוש, התבקש תסקיר מעצר.

4. בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 14.5.2014 צוין כי לחובתו של העורר הרשעות קודמות בעבירות מרמה, אלימות, איומים, תקיפת שוטרים, סמים והחזקת סכין. הוא ריצה עונשי מאסר. עבירתו האחרונה היא מלפני שמונה שנים ועבירת האלימות האחרונה שביצע היא משנת 1999. בתסקיר המעצר צוין כי בינתיים הוגש כתב אישום נוסף בגין עבירת אלימות שביצע העורר לכאורה בשנת 2011 ועבירת הכנת חומרים מסוכנים משנת 2013 והתיק עומד ותלוי בבית משפט השלום בראשון לציון. שירות המבחן התרשם כי מדובר באדם המנהל לאורך שנים אורח חיים שולי ועברייני וכי הוא עשוי לפעול באופן אימפולסיבי ואלים. עם זאת, העיר שירות המבחן כי מעורבותו של העורר בפלילים פחתה בשנים האחרונות, הוא עבד וגילה רצון לקיום אורח חיים מתפקד. שירות המבחן הגיע למסקנה כי הסיכון להישנות עבירה

פוגעת הינו גבוה. על אף זאת, כיוון ששירות המבחן התרשם מהתנהלותו של העורר בשנים האחרונות, ניתנה המלצה על שחרורו לחלופת מעצר בתנאים של מעצר בית מחוץ לירושלים, בצירוף איזוק אלקטרוני ובפיקוח ארבעה מפקחים. כן הומלץ להעמיד את העורר בצו פיקוח לששה חודשים. בדיון שלפני צוין כי מדובר במעצר בית במושב רמת-רזיאל והמפקחים המוצעים נמצאו ראויים ומתאימים לתפקיד.

בית המשפט המחוזי דחה את המלצת שירות המבחן. בית המשפט נימק החלטתו במסוכנות הגבוהה להישנות התנהגות פוגעת על רקע הקושי בריסון דחפים תוקפניים, כעולה מתסקיר המעצר. עוד הדגיש בית המשפט כי הסכסוך בין משפחת העורר לבין משפחת כהן שהוא הרקע לעבירות שבנדון, חי ונושם, וקיים חשש של ממש כי שחרורו של העורר יוביל להישנות מעשי עבירה דוגמת אלה שמיוחסים לו. עוד הפנה בית המשפט לתיק הנוסף שעומד ותלוי כנגד העורר בבית משפט השלום בראשון לציון.

נימוקי הערר

5. העורר - באמצעות בא כוחו, עו"ד מיכאל עירוני - טוען כי אין זה ראוי שהנימוק בדבר כתב אישום נוסף שהוגש יצדיק שלילת חירותו של העורר משני טעמים: הראשון, קיומו של התיק הנוסף צוין בבקשה למעצר תום ההליכים מיום 4.4.2014 ומכאן שחזקה על בית המשפט כי ידע על קיומו של תיק נוסף עת הורה על עריכת התסקיר; שנית, בתיק הנוסף עדיין עומדת לעורר חזקת החפות. כתב האישום הנוסף כלל לא הוצג לבית המשפט. שירות המבחן הוא הגוף המקצועי האמון על בדיקת מסוכנותו של נאשם ובעניין זה הגיע שירות המבחן למסקנה כי ניתן לאיין מסוכנות זו בתנאי חלופת המעצר המוצעת. בית המשפט לא נימק מדוע אין בחלופה המוצעת כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת מהעורר. הרשעתו האחרונה של העורר היא משנת 1999. מאז נישא העורר, הביא ילדים לעולם והקים עסק. משך שנים ארוכות שמר העורר על אורח חיים נורמטיבי. המסוכנות ככל שקיימת היא כנגד בני משפחת כהן ומשכך המליץ שירות המבחן על שחרור לחלופת מעצר מחוץ לירושלים. בדיון שלפני הגיש בא כוח העורר תמליל האזנת הסתר שבוצע לפני בניו של ירון כהן בהם התבררבו אודות העוצמה שבה תקפו את העורר ואחיו באופן שניתן ללמוד על חלקם הדומיננטי בפרשה בהשוואה לחלקו של העורר.

תגובת המשיבה

6. המשיבה - באמצעות באת כוחה, עו"ד קרן רוט - ציינה כי שני בניו של ירון כהן שוחררו לחלופת מעצר בישוב שלומי, קרי בריחוק רב מירושלים, מוקד הסכסוך בין המשפחות. המשיבה ציינה כי לבניו הצעירים של ירון כהן אין עבר פלילי מלבד רישום אחד בגין עבירת רכוש בבית משפט השלום. לעומת זאת, החלופה המוצעת על ידי העורר נמצאת במקום שמרוחק כחצי שעה בלבד בירושלים ולא ניתן להתעלם מכך בהינתן המסוכנות הספציפית אותה ציין בית משפט קמא. המשיבה ציינה כי השופטת בן אור ציינה כי נשמט מעיניה קיומו של כתב האישום הנוסף שעומד ותלוי נגד העורר עת הורתה על עריכת תסקיר מעצר. לטענת המשיבה, מסוכנותו של העורר אינה מאפשרת כלל שחרורו לחלופת מעצר נוכח עברו הפלילי והעובדה כי ריצה מספר מאסרים כמו גם התרשמות שירות המבחן מאישיותו האימפולסיבית.

7. בתגובה, ציין בא כוח העורר כי מקום חלופת המעצר הוא במושב מגודר ומרוחק מירושלים וכי מסוכנות ספציפית אינה קיימת עוד שכן בניו של ירון כהן הורחקו לשלומי וירון כהן עצמו עצור עד תום ההליכים המשפטיים, אם כי הוגש ערר בעניינו לבית משפט זה. עוד הדגיש בא כוח העורר כי אין לייחס משקל רב לעבירות האלימות שביצוען הורשע

עמוד 3

8. לאחר שעיינתי בנימוקי הערר והאזנתי בקשב רב להשלמת הטיעון בעל פה מטעם הצדדים בדיון שנערך לפני, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

9. המסוכנות הנשקפת מהעורר היא בלתי מבוטלת ומשכך לא ניתן לשחררו לחלופת מעצר, בפרט לא לחלופה המוצעת. מסוכנותו של העורר נלמדת ממספר מקורות. בראש ובראשונה נלמדת מסוכנותו של העורר מנסיבות ביצוע העבירה שבנדון כמתואר בכתב האישום, תוך שימוש באלימות קשה ובנשק קר. בהקשר זה עומדת בעינה ההחלטה בדבר קיומן של ראיות לכאורה שערר עליה נדחה בבית משפט זה על ידי השופט רובינשטיין כאמור. בהחלטה זו נדחתה טענת ההגנה העצמית. עיון בעובדות כתב האישום מגלה כי העורר נקט באלימות קשה שחורגת מגדרי תגובה מידתית לתקיפה. אין מדובר בקטטה סתם כפי שטען לפני בא כוח העורר. גם אם חלקם של האחרים בפרשה לא היה מצומצם יותר, ואיני מביע דעה בעניין, הרי ששונה עניינם של בניו הצעירים של ירון כהן, שלחובתם רישום פלילי אחד בגין עבירת רכוש, לעומת עברו הפלילי המכביד של העורר. זאת ועוד, השניים הורחקו לחלופת מעצר במקום מרוחק באופן שמאין את המסוכנות הספציפית הנשקפת מהם. לעומת זאת, מקום חלופת המעצר המוצע בעניינו של העורר הוא בקרבה של חצי שעה בלבד מירושלים, מוקד הסכסוך בין המשפחות שנסיבותיו חורגות אל מעבר לאירוע המתואר בכתב האישום.

10. לא זאת אף זאת, כאמור לחובתו של העורר עבר פלילי מכביד בעבירות שונות, לרבות בעבירות אלימות. הוא ריצה תקופות מאסר. אמנם, מדובר בעבר ישן יחסית, אלא שנדמה כי לאחרונה חלה לכאורה נסיגה, הן לאור מעורבותו לכאורה בפרשה שבנדון והן לאור כתב האישום הנוסף שתלוי ועומד נגדו בבית משפט השלום בראשון לציון. גם אם עומדת לעורר חזקת החפות לעת הזו, הרי שלא ניתן להתעלם לחלוטין מנתונים אלו לאור עברו הפלילי בעבירות אלימות. אף אם עובדת קיומו של כתב האישום הנוסף העומד ותלוי בבית המשפט בראשון לציון צוינה בבקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים, אין זה מן הנמנע כי הדבר נשמט מעיניה של השופטת בן-אור. אלא שאף בהתעלם מקיומו של כתב האישום הנוסף, המסוכנות הנשקפת מהמשיב ברורה כאמור והדבר מתעצם נוכח אפיון אישיותו על ידי שירות המבחן כבעל דחפים אימפולסיביים אלימים. בהצטבר מכלול הנימוקים אין בידי להיעתר לערר.

11. לפיכך, הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ב באייר תשע"ד (22.5.2014).

שׁוֹפֵט